

**EL LLIBRE
DE LA SETMANA**

Sis meravelles de la prosa de Jordi Lara

PERFIL

JORDI LARA (VIC, 1968) HA TRIGAT VUIT ANYS A PUBLICAR UN NOU LLIBRE DESPRÉS D'UNA MÀQUINA D'ESPAVILAR OCELLS DE NIT'. EL RESULTAT ÉS TAN MAGNÍFIC COM L'ANTERIOR. 'MÍSTICA CONILLA' INCLOU SIS RELATS LLARGS MEMORABLES

DAMIÀ ALOU

Ho diré sense embuts: aquest és el millor llibre de narrativa que he llegit en qual-sevol idioma des de *La infantesa de Jesús* de J.M. Coetzee. Estimat lector, no et deixis desanimar per la impossible coberta ni pel títol poc engrescador, perquè al darrere hi trobaràs sis joies extraordinàries en forma de relat que et deixaran sense paraules tant per l'estil com per les històries que conta. Com passa amb els grans autors, hi llegim el seu idiolecte tan personal i també tota la tradició que l'ha conformat: Borges, Faulkner, Onetti, Kafka, Verdaguier. I com que jo també m'he quedat sense paraules, prefereixo que parli ell: Jordi Lara, nascut a Vic el 1968, els seus llibres estan publicats per Edicions de 1984: *Papallones i roelles* (2005), *Una màquina d'espavilar ocells de nit* (2008) i *Mística conilla*.

Lo matí de ma infantesa parteix d'una anècdota absurda i es converteix en una evocació de la infantesa de Jacint Verdaguier, perquè: "Tot és vàlid, en Verdaguier. Està gras com un bacó. Tant com en talles, tant et dóna"; "La poesia, que és allò que rau en el silenci que queda darrere una marieta que s'envola i no sap que ja ha perdut el nom de voliol". *Zapatos de boscal* és el viatge gairebé iniciàtic d'un pare i un fill sobiranista que vol deixar de fumar a les seves arrels andaluses. Diu el pare, al final: "Jo no tinc ideologia, Jordi. Les ideologies són per als joves. Després et fas gran i si tens el cap clar la ideologia s'esfuma, et fugim com et fugen el pèl i les dones i les ganes de cagar-la. Fora passions, fora noses, buidem l'armari. Ara la meva pàtria són els fills".

L'absurditat de tenir sort (o no)

A *Dasha Biryuk* explica la història d'una directora de cinema genial sense obra relatada per un crític que ens diu: "He après que la creació és per als valents i els imbècils, contents de lluitar sabent que la batalla està perduda, i que la crítica és per als pragmàtics i els espavilats, que amb les despulles de la batalla aixequen un mercat". *Un conte de fades* es pregunta per què a la vida de cadascú hi ha un conte de fades -de vegades bell, de vegades cruel-, però amb la carn de la realitat; en aquest cas en un poble "arraulat entre muntanyes, sucant els peus al riu". Perquè: "Això és com la vida: tan absurd és tenir sort com no tenir-ne"; "Però ets viu i és pitjor que ser mort perquè saps que ets mort. Els dies no passen, els dies pesen, voldries dormir i dormir i no pots".

Scherzo per a bandoneó és una broma borgiana amb Borges, a la nit "im-

MÍSTICA CONILLA
JORDI LARA
EDICIONS DE 1984/
ENTRE AMBOS
208 PÀG. / 17,50 €

pacient i infidel" de Buenos Aires, en un cinema fantasmal on el narrador i Jorge Luis miren una pel·lícula inexistente, i aquest diu: "*Acaso mis cuentos no estén del todo mal, pero yo he sido un mal cuento. Y ahora mismo debería pedirle a usted que siguiera con su farsa cinematográfica para que, corrigiendo mi cuento, corrigiera mi vida*". Finalment arribem a l'últim relat, *Mística conilla*: el gran tour de force, la *pièce de resistance*, el doble salt mortal, la pirueta definitiva, on l'autor converteix un sopar d'exalumnes d'institut, d'allò més ranci i arnat i pudent, en un d'aquells contes que al cap dels anys llegiràs moltes vegades i encara seguiràs sense descobrir com se n'ha sortit. I tot relatat per algú que no va anar al sopar (un mètode molt Thomas Bernhard). L'adolescència: "Llavors la vida era un aparador de confits i nosaltres uns golafres disposats a passar unes bones cagarrines per tastar el que fos". La matinada: "Era l'hora sense hora en què el no-res de l'univers baixa a inundar els carrers". La boira: "És una pega blanca que empastifa les hores i frena el viure". La masturbació: "És la gran victòria sobre el sistema: el malbarament de l'esperma com a unitat productiva fractal pel pur plaer de malbaratar-lo".

I potser també podríem parlar del ritme perfecte dels relats, de la barreja òptima de *grand style* i el més pur col·loquialisme, de la combinació de tradició i modernitat, de la pura potència del llenguatge, de l'estil al·lusi i de com aconsegueix crear una tensió dramàtica (sense fer intervenir l'intriga) entre el que ens explica i el que esperem, de... Resumint, amic lector: llença el que tinguis entre mans (sobretot si està entre els 10 més venuts) i gaudeix de les meravelles d'aquesta *Mística conilla*. ♦♦

"ELS RELATS TENEN UN RITME PERFECTE, AMB UNA BARREJA ÒPTIMA DE 'GRAND STYLE' I EL MÉS PUR COL·LOQUIALISME, COMBINANT TRADICIÓ I MODERNITAT"

FERRAN FORNÉ

Ser cristià sense ser catòlic

JAUME CLARET

Josep-Lluís Carod-Rovira és avui director de la càtedra sobre diversitat social de la UPF. Diversitat que, a més de

riquesa, inclou també dissidència i heterodòxia. Amb aquestes coordenades, s'entén millor l'interès políticointel·lectual per encarar una monografia sobre el protestantisme a casa nostra, dins d'un projecte que s'anuncia més ampli.

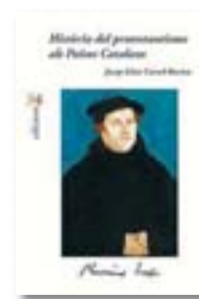
A les portes del 500 aniversari de la *protesta* de Luter, Carod-Rovira recupera "la història poc coneguda d'una dissidència cristiana" en terres catalanes i, alhora, en reivindicant les aportacions. Així, fa un ex-

haustiu repàs a les notícies i persones vinculades a les diferents denominacions protestants. Una tasca necessària i útil però que llasta la continuïtat del relat, privilegiant l'anècdota -sovint sucosa- per davant del fil argumental.

Aquesta fragmentació s'accentua per l'ambició geogràfica. Els "països catalans" viuen dinàmiques particulars divergents de Salses a Guardamar i de Fraga a Maó. La torna és que aquesta heterogeneïtat enriqueix el text, tot reforçant la interpretació que vincula nacionalisme i religió (la resistència dels catòlics rossellonesos a l'afrancesament promogut pels hugonots) o liberalisme i llibertat religiosa (la Menorca successivament anglesa i francesa).

Dos protestantismes i mig

El protestantisme nascut al segle XVI tenia una clara voluntat reformadora del catolicisme. Les seves denúncies i idees seran ben rebudes pels sectors més oberts intel·lectualment de casa nostra. Grups reduïts que seran sotmesos per la violenta reacció contrareformadora de la creu (Inquisició i jesuïtes) i l'espasa (la catòlica monarquia hispànica). Censura i replegament preservaran la puresa religiosa, però també el cel de la ignorància. El catolicisme només serà qüestionat allà on no arriben els Borbons espanyols o per part dels vigilats impressors locals i els imprescindibles tècnics estrangers cridats per la Revolució Industrial. A partir del XIX,

HISTÒRIA DEL PROTESTANTISME ALS PAÏSOS CATALANS
J.L. CAROD-ROVIRA
TRESQUATRE
480 PÀG. / 29,80 €

aquestes excepcions trobaran més ressò i quallaran en nuclis autòctons, en sectors populars pròxims a l'anticlericalisme.

El tracte a les *altres esglésies* esdevindrà la prova de foc sobre la qualitat democràtica... no sempre superada amb èxit. Això provocarà que sovint siguin les legacions estrangeres les que emparin els drets religiosos, i que sigui habitual l'aproximació entre protestantisme i progressisme, així com una major sensibilitat vers la llengua i la cultura del país. Avui, i de la mà de la recent immigració, la diversitat religiosa viu una nova fase d'expansió, saber-la gestionar des del govern i la societat catalanes segueix sent una tasca pendent i necessària. ♦♦